

Nacka kommun

Uppföljning av tidigare genomförda
granskningar

Building a better
working world

Building a better
working world

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
1.1. Bakgrund.....	3
1.2. Syfte och omfattning	3
1.3. Genomförande	3
2. Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare	4
2.1. Kommunstyrelsens svar	4
2.2. Sammanfattad bedömning	5
3. Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal	6
3.1. Kommunstyrelsens svar	6
3.2. Sammanfattad bedömning	7
4. Granskning av långvarig skolfrånvaro	8
4.1. Kommunstyrelsens svar	8
4.2. Utbildningsnämndens svar	11
4.3. Sammanfattad bedömning	12
5. Källförteckning	14

Sammanfattning

EY har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna följt upp tre fördjupade granskningar som genomförts i Nacka kommun under tidigare revisionsår. Granskningarna har valts ut i revisorernas risk- och konsekvensbedömning inför revisionsåret 2024. I tabellen redovisas en sammanställning av uppföljningen med angivelse av huruvida åtgärder vidtagits till följd av lämnade rekommendationer.

Granskning	Antal rekommendationer	Åtgärdad		
		Ja	Delvis	Nej
Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare	5 ¹	4	1	
Granskning av långvarig skolfrånvaro	6	3	2	1
Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal	2	1	1	
TOTALT	13	8	4	1

¹ Totalt lämnades fem rekommendationer. Rekommendationerna följes upp 2021 varvid fyra bedömdes åtgärdade. I denna granskning har den återstående rekommendationen följts upp och bedöms vara delvis åtgärdad.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Revisorerna granskar kommunstyrelsen och nämndernas verksamheter genom grundläggande granskning samt fördjupade granskningar inom utvalda områden. Revisorerna beslutade att följa upp några av de fördjupade granskningar som genomförts 2019, 2021 och 2022 där det har lämnats rekommendationer. Revisorernas sakkunniga biträden har följt upp respektive granskning och sammanfattat resultatet i rapporten.

1.2. Syfte och omfattning

Syftet med granskningen är att följa upp de åtgärder som vidtagits inom identifierade förbättringsområden samt vilka resultat som uppnåtts. Granskningen omfattar uppföljning av följande fördjupade granskningar:

- ▶ Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare (2019²)
- ▶ Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal (2021)
- ▶ Granskning av långvarig skolfrånvaro (2022)

1.3. Genomförande

Utifrån granskningsrapporter, missiv och nämndernas svar på missiven har de åtgärder som vidtagits utifrån rekommendationerna kartlagts. Kartläggningen har genomförts med dokumentgranskning samt kontakt med nyckelpersoner i respektive aktuell verksamhet. Se källförteckning i bilaga 1.

² Granskningen följdes upp 2021 och då bedömdes fyra rekommendationer vara uppfyllda och en delvis uppfylld.

2. Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare

Granskningen genomfördes under 2019 och följdes upp 2021. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunens nämnder tillser att kommuninvånarna har en tillfredställande möjlighet av tillgång till information, samt att kommunens kommunikation med dess medborgare är ändamålsenlig och tillgodoser de krav som framgår av relevant lagstiftning, kommunens mål och riktlinjer. De nämnder som ingick i granskningen var kommunstyrelsen, natur- och trafiknämnden samt fritidsnämnden.

Revisorernas sammanfattande bedömning var att styrningen av kommunikationsområdet behövde stärkas på kommunövergripande nivå. De bedömde det däremot som positivt att flera nämnder stärkt stödresurser inom kommunikationsområdet efter det förtydligade ansvaret för god kommunikation och dialog med respektive verksamhets målgrupp 2019.

Utifrån granskningsresultatet lämnades totalt fem rekommendationer. Följande tre rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

1. Säkerställa att en ändamålsenlig kommunikationsstrategi upprättas och antas.
2. Säkerställa att de kommungemensamma insatserna får en stabil och relevant ekonomisk bas inom kommunikationsenhetens ram.
3. Tydliggöra var i organisationen det juridiska ansvaret utifrån lag om elektroniska anslagstavlor finns samt överväga delegation.

Samtliga granskade nämnder rekommenderades att:

4. Säkerställa efterlevnad av kommunens riktlinjer för sociala medier samt att konton hålls under uppsikt i enlighet med lag om ansvar för elektroniska anslagstavlor.

Fritidsnämnden samt natur- och trafiknämnden rekommenderades att:

5. Överväga att årligen följa upp resultat i SCB:s medborgarundersökning rörande bemötande och information för kommunen som helhet. Detta med anledning av att kommunikationsinsatser även hanteras inom ramen för nämndernas verksamhet.

Granskningen följdes upp av revisorerna under 2021, varvid rekommendation 1 och 3-5 bedömdes som åtgärdade och rekommendation 2 som delvis åtgärdad. I denna granskning följs rekommendation 2 upp som riktades till kommunstyrelsen.

Nedan redogörs för kommunstyrelsens svar på granskningen, kommentarerna som lämnades i den uppföljande granskningen 2021 och iakttagelser i samband med den uppföljande granskningen 2024 för rekommendation 2. Kommunstyrelsen kommenterade även rekommendation 1 som bedömts vara uppfylld i den uppföljande granskningen 2021, men ytterligare kommentarer gavs inte för övriga rekommendationer. De lyfte att kommunikationsstrategin utgör grund för kommunikationsarbetet som i huvudsak planeras genom årliga kommunikationsplaner. Planerna gäller dock endast de verksamheter som har en överenskommelse om stöd med kommunikationsstaben.

2.1. Kommunstyrelsens svar

2. Säkerställa att de kommungemensamma insatserna får en stabil och relevant ekonomisk bas inom kommunikationsenhetens ram.

Kommunstyrelsens svar 2019

Stadsledningskontoret bedömer att det finns goda förutsättningar för kommungemensamma insatser med anledning av följande. Varje nämnd har i respektive

reglemente ett förtydligt ansvar att säkerställa kommunikation och dialog med sina målgrupper. I mål och budget (2020) har det avsatts 1 mkr för kommunövergripande kommunikationsaktiviteter. Nämnderna och de kommunövergripande kommunikationsinsatserna styrs, planeras och genomförs med stöd av och i samråd med kommunikationsenheten.

Kommentarer 2021

Rekommendationen bedömdes vara delvis åtgärdad med motiveringen att den nytillsatte kommunikationsdirektören hade fått i uppdrag att utveckla organisation, rutiner samt processer kring kommunikation vari en översyn av finansieringsmodellen för kommunikation. Det bedömdes vara positivt att det övergripande ansvaret fanns samlat hos kommunikationsdirektören.

lakttagelser 2024

I kommunstyrelsens svar lyfts att arbetet fortlöper och att all kommunikationsverksamhet har kategoriserats utifrån tre finansieringsprinciper: överenskommelse, timdebitering eller anslag. Utöver dessa finns även *Framtidsdialog Nacka* som finansieras genom framtidsfonderna. Cirka 20 överenskommelser är tecknade med verksamheterna. Överenskommelserna innefattar bland annat olika enheter, stadsdelar, näringsliv, Nacka Vatten och Avfall, samt ledningsstab och reglerar uppdrag och omfattning av stödet. Utifrån styrmodellen väljer kommunens verksamheter själva hur de vill hantera kommunikationsutmaningar, vilket begränsar kommunstyrelsens möjlighet att arbeta med strategisk och operativ kommunikation gentemot hela verksamheten. Det uppges finnas en kvarvarande diskrepans mellan förväntningar och finansiering. Detta avser att resurserna inte motsvarar förväntningarna på kommunikation. Exempel på en verksamhet där detta är otydligt är *Det digitala kundmötet*. Detta har lyfts av kommunikationsdirektör och samtal pågår.

2.2. Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Säkerställa att de kommungemensamma insatserna får en stabil och relevant ekonomisk bas inom kommunikationsenhetens ram.		X		Det utvecklingsarbete som kommunikationsdirektören initierade 2021 fortlöper, där kommunikationsverksamheter har kategoriserats utifrån tre finansieringsprinciper. Det finns fortsatt en diskrepans mellan förväntningar och finansiering, vilket indikerar att arbete krävs för att säkerställa att rekommendationen uppfylls. Detta arbete pågår.

3. Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal

Granskningen genomfördes under 2021. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen säkerställt en tillräcklig intern kontroll av avtalshandlingen, samt huruvida tecknade avtal med exploatörer i exploateringsprocessen är tydliga och uppföljningsbara.

Revisorernas sammanfattande bedömning var att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende avtalshandlingen samt att tecknade avtal är tydliga och uppföljningsbaserade. Revisorerna såg vissa utvecklingsområden för kontroller i syfte att säkerställa att samtliga ekonomiska konsekvenser kopplat till ingångna avtal finns inlagda i projektstödssystemet Antura. Revisorerna bedömde även att Nacka vatten och avfalls (NVOA) roll i exploateringsprocessen bör tydliggöras för att säkerställa att informationsutbytet fungerar i hela processen.

Utifrån granskningens iakttagelser lämnades följande två rekommendationer till kommunstyrelsen:

1. Utveckla kontroller för att säkerställa att samtliga ekonomiska konsekvenser kopplat till ingångna avtal finns inlagda i projektstödsverktyget Antura.
2. Tydliggör Nacka vatten och avfalls roll i exploateringsprocessen för att säkerställa att informationsutbytet fungerar genom hela processen.

Nedan redogörs för kommunstyrelsens svar på granskningen och iakttagelser i samband med den uppföljande granskningen 2024 per rekommendation.

3.1. Kommunstyrelsens svar

1. **Utveckla kontroller för att säkerställa att samtliga ekonomiska konsekvenser kopplat till ingångna avtal finns inlagda i projektstödsverktyget Antura.**

Kommunstyrelsens svar 2021

Kommunstyrelsen svarade att utvecklingen och förbättringen av exploateringsprocessen är ett pågående arbete. Exploateringsenheten har redan initierat ett samarbete med controllerenheten i syfte att utveckla kontrollen och uppföljningen i Antura.

Iakttagelser 2024

Controllerenheten är med sina projektcontrollers involverade i projektarbetet. Fokus är på analys av projektens ekonomi, säkerställandet att korrekt information är inlagt i Antura och att det prognostiseras till rätt år. Projektcontrollers har till uppgift att följa upp att fakturering sker.

2. **Tydliggör Nacka vatten och avfalls roll i exploateringsprocessen för att säkerställa att informationsutbytet fungerar genom hela processen.**

Kommunstyrelsens svar 2021

Kommunstyrelsen anser att det är viktigt med en välfungerande process där NVOA är involverat för att samordna stadsutveckling och VA-utbyggnad. Det finns redan etablerade forum för samarbete kopplat till stadsutveckling där bolagets representanter deltar. Detta innefattar "Mindre ledningsgrupp för territoriet", samt informationsutbyten mellan kommunen och bolagen NVOA och Nacka Energi AB. NVOA:s roll har även tydliggjorts i projektmodellen och en resurs från bolaget deltar i varje stadsbyggnadsprojekt som berör VA. Det pågår en kontinuerlig dialog för att förbättra informationsutbytet mellan kommunen och NVOA.

lakttagelser 2024

I kommunstyrelsens svar lyfts att i linje med rekommendationen har ett behov av tydligare ansvar och roller för NVOA i exploateringsprocessen funnits en längre tid. Granskningen 2021 ledde till att ett arbete mellan stadsutvecklingsprocessen och NVOA initierades för att tydliggöra ansvar och roller. Utvecklingsarbetet ledde inte framåt, men startades om när en ny avdelningschef för NVOA tillsattes hösten 2023. Sedan dess har arbetet utvecklats och det finns nu en arbetsgrupp som jobbar med att tydliggöra en gemensam process, liksom den som används av Stockholms stad och Stockholm vatten och avfall AB ("Ledstången"). Exploateringsenheten uttrycker att målsättningen är att processen ska lanseras vid årsskiftet 2024/2025, samt att utbildning i processen ska ske för alla medarbetare och chefer inom stadsutvecklingsprocessen i kommunen och hos NVOA.

3.2. Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Utveckla kontroller för att säkerställa att samtliga ekonomiska konsekvenser kopplat till ingångna avtal finns inlagda i projektstödsverktyget Antura.	X			Kommunstyrelsen har utvecklat ett samarbete med controllerenheten i syfte att utveckla kontrollen och uppföljningen i Antura.
Tydliggör Nacka vatten och avfalls roll i exploateringsprocessen för att säkerställa att informationsutbytet fungerar genom hela processen.		X		Kommunstyrelsen har arbetat med att tydliggöra ansvar och roller för NVOA och stadsutvecklingsprocessen. En arbetsgrupp jobbar med att tydliggöra en gemensam process med förhoppning att lanseras årsskiftet 2024/2025, där berörda parter ska utbildas i processen.

4. Granskning av långvarig skolfrånvaro

Granskningen genomfördes under 2022. Syftet var att bedöma om kommunstyrelsens och utbildningsnämndens arbete mot långvarig skolfrånvaro var ändamålsenligt.

Revisorernas sammanfattade bedömning var att arbetet delvis var ändamålsenligt, baserat på de främjande insatser för grundskolenärvaro som genomförts på exempelvis individ- och organisationsnivå i skolorna. Riktlinjer för den kommunala och fristående grundskolan klargör innebörden av skolplikten, gränsdragningar och ansvarsfördelning och bedömdes vara övergripande men tydliga, och väl kända bland de intervjuade.

Revisorerna såg vissa utvecklingsområden för att tydliggöra kommunstyrelsens huvudmannaskap och verksamhetsutskottets mandat, samt gällande att stärka samverkan och uppföljningen.

Utifrån granskningens slutsatser gavs fyra rekommendationer till kommunstyrelsen och två rekommendationer till utbildningsnämnden. Följande rekommendationer lämnades till kommunstyrelsen:

1. Tydliggöra kommunstyrelsens ansvar som huvudman i tillämpliga styrdokument.
2. Tydliggöra former för samverkan och dialog med rektorer och ansvarig elevhälsopersonal.
3. Säkerställa uppföljning och analys av frånvarostatistik på enhetsnivå för att bland annat identifiera enheter med låg respektive hög anmälningfrekvens. Analyser bör ske på såväl individ- som grupp- och kommunnivå.
4. Säkerställa att det i hela organisation är förankrat hur omfattande utredningen bör vara samt när anmälan sker till huvudman, detta för att framtida analys ska bli enhetlig.

Följande rekommendationer lämnades till utbildningsnämnden:

1. Säkerställa arbetsformer eller digitala verktyg, som möjliggör uppföljning, om utredningen lett till att eleven är åter och skolplikten fullgörs.
2. Tydliggöra former för samverkan och dialog med ansvariga huvudmän och rektorer.

Nedan redogörs för kommunstyrelsens och utbildningsnämndens svar på granskningen och iakttagelser i samband med den uppföljande granskningen 2024 per rekommendation.

4.1. Kommunstyrelsens svar

1. Tydliggöra kommunstyrelsens ansvar som huvudman i tillämpliga styrdokument.

Kommunstyrelsens svar 2022

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för att elever fullgör sin skolgång och att skolorna har förutsättningar att hantera elevers frånvaro, enligt kommunstyrelsens reglemente och skollagen. Kommunstyrelsens verksamhetsutskott har en beredande och beslutande roll i ärenden relaterade till skolområdet reglerat i reglementet, kommunstyrelsens instruktion, samt delegationsordningen. Det praktiska arbetet med frånvaro hanteras av Valfärd skolas verksamhetsstöd och betraktas som ren verkställighet, vilket därmed inte behöver regleras i en delegationsordning enligt kommunstyrelsen. Utifrån detta anser kommunstyrelsen att det inte finns behov av att tydliggöra deras ansvar som huvudman. En mindre justering i deras reglemente föreslås för att avlägsna en föräldrad referens till ägardirektiv från kommunfullmäktige. Valfärd skolas verksamhetsstöd

har initierat en process för att regelbundet lämna redogörelser till kommunstyrelsen om elevers frånvaro och de åtgärder som vidtas för att adressera problemet.

lakttagelser 2024

I svaret till den uppföljande granskningen 2024 framhävs att den mindre justeringen i kommunstyrelsens reglemente, avseende den föråldrade referensen nämnt i ovanstående svar, sker i samband med mål- och budget 2024. Ärendet gäller revidering av reglementen som behandlas i samband med mål- och budget i kommunstyrelsen den 28 oktober och i kommunfullmäktige den 18 november 2024.

2. Tydliggöra former för samverkan och dialog med rektorer och ansvarig elevhälsopersonal.

Kommunstyrelsens svar 2022

Välfärd skolas verksamhetsstöd i Nacka kommun planerar att anordna en workshop för rektorer och elevhälsopersonal för att stärka samverkan och öka stödet från huvudmannen. Workshopen syftar till att skapa dialog och enighet kring skolfrånvaro mellan yrkesgrupperna och huvudmannen. Deltagarna kommer att analysera terminsstatistik med förhoppning att säkerställa att utredningar om frånvaro i högre grad genomförs i enlighet med skollagen och kommunens rutiner. Workshopen är tänkt att hållas två gånger per år och kommer att kopplas till de rapporter om elevers frånvaro som lämnas till kommunstyrelsen varje termin.

lakttagelser 2024

Välfärd skolas verksamhetsstöd har anordnat en workshop per termin där deltagarna har analyserat terminsstatistik. Workshopen har kopplats till de rapporter om elevers frånvaro som lämnas till kommunstyrelsen varje termin. Verksamhetsstödet har identifierat brister i frånvarostatistiken, innefattande för låg rapporteringsgrad bland skolorna och brister i schemalagningen. Med anledning av detta utgjordes statistiken inte av elevernas frånvarograd utan i stället av andelen frånvarorapporterade lektioner per skola.

3. Säkerställa uppföljning och analys av frånvarostatistik på enhetsnivå för att bland annat identifiera enheter med låg respektive hög anmälningfrekvens. Analyser bör ske på såväl individ- som grupp- och kommunnivå.

Kommunstyrelsens svar 2022

I kommunstyrelsens svar lyfts att redogörelsen om elevers frånvaro i Nacka kommun framöver kommer att inkludera detaljerad frånvarostatistik från frånvarosystemet och en analytisk del. Med uppgifter om frånvaro och antalet anmälningar om inledda utredningar kommer Välfärd skolas verksamhetsstöd att identifiera skolor med varierande anmälningfrekvenser. Datan kommer att utgöra grund för diskussioner i den planerade workshopen för skolpersonal och för huvudmannens analys i redogörelsen.

lakttagelser 2024

Som nämndes i kommunstyrelsens svar 2022 var tanken att redogörelsen i verksamhetsutskottet om elevers frånvaro skulle innehålla frånvarostatistik utöver antalet anmälningar om inledda utredningar. Som nämndes i svar för ovanstående rekommendation, visades dock brister i underlaget vid uttag av frånvarodata. Verksamhetsstödet såg att skolorna generellt sett delade bilden av för låg rapporteringsgrad och brister i schemalagningen.

I tjänsteskrivelsen *Angående frånvarostatistik i kommunala grund- och grundsärskolor och redogörelse av skolornas anmälningar om elevers upprepade eller längre frånvaro - höstterminen 2022* framgår att verksamhetsstödet tror att bristerna beror på att huvudmannen har saknat tillräckligt tydliga instruktioner kring schemaläggning och frånvarorapportering, samt att de hittills inte hade följt upp frånvarorapporteringen på en övergripande nivå.

Välfärd skolas verksamhetsstöd inledde därmed ett utvecklingsarbete kring skolornas schemaläggning och närvaro- och frånvaroregistrering. Resultatet presenterades i tjänsteskrivelsen den 28 maj 2024, där planerade insatser kring frånvarostatistik har genomförts. Genomförda insatser innefattade framtagande av dokumentet *Närvaro- och frånvaroregistrering - intern riktlinje*³ med riktlinjer för registrering av närvaro och frånvaro, samt för schemaläggning. Den riktas mot skolledning och schemaläggare och omfattar alla som arbetar på grundskolor inom Välfärd skola. Insatserna innefattade även att kommunicera med rektorer och biträdande rektorer om den interna riktlinjen, samt genomgång med schemaläggare.

Verksamhetsstödet kommer under hösten 2024 regelbundet att följa upp med rektorer att närvaro- och frånvaroregistrering på skolorna görs. Av riktlinjen framgår att dess implementering kommer att utvärderas i december 2024. Riktlinjen gäller endast grundskolor, men på sikt kommer en liknande att tas fram för de anpassade grundskolorna.

- 4. Säkerställa att det i hela organisationen är förankrat hur omfattande utredningen bör vara samt när anmälan sker till huvudman, detta för att framtida analys ska bli enhetlig.**

Kommunstyrelsens svar 2022

Välfärd skolas verksamhetsstöd och den centrala barn- och elevhälsan i Nacka kommun utvecklar stödmaterial för att standardisera och kvalitetssäkra utredningar av elevers frånvaro. Detta kommer att inkluderas i Rektorshandboken. Materialet kommer att presenteras för skolorna för att tydliggöra processen och tidpunkten för anmälan till huvudmannen. Formerna för och detaljerna kring genomgången planeras senare. För att effektivisera anmälningsprocessen och säkerställa att anmälningar sker i tid undersöker verksamhetsstödet och den centrala barn- och elevhälsan möjligheten att använda elevhälsans dokumentationssystem Prorenata.

lakttagelser 2024

Den 4 mars 2024 införde Välfärd skola ett digitalt system för skolors frånvaroutredningar, där skolor skapar frånvaroärenden och dokumenterar när skolan/rektorn har beslutat att en utredning ska inledas. Anmälan till huvudman görs i detta steg automatiskt. Systemet möjliggör dels för skolan och huvudmannen att följa ett ärende genom hela processen, dels för uppföljning på både individ-, grupp-, skol- och huvudmannanivå samt tillgång till statistik.

Huvudmannen samarbetade med representanter från skolor i samband med utformningen av frånvaroutredningens frågor. Utredningens omfattning säkerställs genom att systemet

³ Skapad den 19 mars 2024 av Välfärd skolas verksamhetsstöd och reviderad den 2 och 8 maj 2024.

innefattar alla utredningens delar (kartläggning, bedömning/slutsatser, insatser och uppföljning) och varje del har ett formulär med obligatoriska frågor.

Under våren 2024 har huvudmannen genomfört utbildningar i systemet för skolledningar och elevhälsoteamets personal. En utbildningsfilm, av huvudmannen, finns även tillgänglig för samtlig personal.

I kommunstyrelsens svar lyfts även att de ser vidare behov av diskussion kring frågan om frånvaro inom Valfärd skola, samt mellan huvudman och skolorna. Mellan huvudman och skolor behöver det klargöras när frånvaroutredning ska inledas (och frånvaron därmed anmälas till huvudmannen). De betonar även att det saknas tydligt stöd för vad som menas med upprepad eller längre frånvaro i förarbetet till skollagen (2017/18:182 Samling för skolan, s. 57). Av denna framgår att bedömning om en frånvaroutredning ska inledas görs i varje enskilt fall. Inom Valfärd skola behöver en samsyn och likvärdig bedömning skapas av "upprepad eller längre frånvaro".

Under hösten 2024 planerar Valfärd skola att starta ett "närvaronätverk" med representanter från varje skola för att möjliggöra diskussion av frågor som berör frånvaro.

4.2. Utbildningsnämndens svar

1. Säkerställa arbetsformer eller digitala verktyg, som möjliggör uppföljning, om utredningen lett till att eleven är åter och skolplikten fullgörs.

Utbildningsnämndens svar 2022

I utbildningsnämndens svar framhölls att de skapat ett digitalt verktyg för att rapportera och följa upp elevers problematiska skolfrånvaro. Huvudmän påminns efter fyra veckor att ange orsaker till frånvaron, planerade insatser, samarbete med vårdnadshavare och elevens återkomst till skolan. I nämndens kvalitetsanalys 2022 tar utbildningsenheten upp att för ökad måluppfyllelse finns behov av utvecklad samordning av skolpliktiga elevers problematiska frånvaro och undersökning av elevers frånvaro. Över tid ska verktyget ge en bild huruvida eleven är åter i skolan.

Iakttagelser 2024

I utbildningsnämndens svar lyfts att det digitala stödet för anmälan av problematisk frånvaro har utvecklats och görs i två steg: vid utredningens start och slut. Anmälan görs i kommunens e-tjänst med inloggning via Bank-ID. Det digitala verktyget uppges förenkla kommunikationsvägarna med rektorer och huvudmän, genom att utbyte av uppgifter och dialog sker direkt i systemet. Detta är tidsbesparande och kräver mindre administration. Verktyget har resulterat i tätare uppföljningar och att kompletteringar från rektorer och huvudmän inkommer snabbare. Rektorer och huvudmän kan även meddela direkt i systemet att ärendet kan avslutas när eleven är tillbaka på heltid i skolan.

Den senaste sammanställningen som redovisades för utbildningsnämnden i september 2023 gällde läsåret 2022/23. Den visade att sammanlagt 241 påbörjade utredningar rapporterats till utbildningsenheten, varav 97 var slutförda (ca 40 procent). Av de 97 slutförda utredningarna ansågs 56 vara långvarigt frånvarande (ca 58 procent). En preliminär beräkning av läsåret 2023/24 visar att antalet påbörjade utredningar var 237 och andelen slutförda 106 (ca 45 procent).

Under våren har ett nytt elevadministrativt system införts, IST administration. Detta möjliggör genomförandet av skolpliktsbevakningen där elever som saknar skolplacering uppdateras automatiskt mot Skatteverkets system. Systemet lyfts ge utbildningsenheten en bättre överblick och möjlighet att agera snabbare så att alla elever får en skolplacering. Den övergripande processen uppges ha blivit mer heltäckande, där detta i kombination med det

administrativa systemet skapar en bättre samordning av skolpliktiga elevers problematiska skolfrånvaro.

2. Tydliggöra former för samverkan och dialog med ansvariga huvudmän och rektorer.

Utbildningsnämndens svar 2022

Under 2022 arrangerade utbildningsenheten två möten och en workshop för att förbättra hanteringen av skolfrånvaro. I mötena deltog huvudmän och rektorer från olika skolor. I workshopen deltog tjänstemän och personal från socialtjänsten, utbildningsenheten, välfärd skola, regionen och fristående skolor. Syftet var att utbyta kunskap och strategier för att hantera elevers frånvaro och främja återgång till skolan. Utbildningsenheten ansöker om framtidsfonder för att fler ska kunna delta i workshopen för ökat kunskapsutbyte och samverkan i frågan. En kartläggning av samverkan kring skolfrånvaro genomfördes efter workshopen, och framtida möten planeras för att fortsätta dialogen och samarbetet. Alla aktörer i styrkedjan har ett ansvar för att säkerställa elevers närvaro och rätt till utveckling, i enlighet med barnkonventionen.

lakttagelser 2024

Under 2023/2024 har utbildningsenheten ordnat seminarier om att främja skolnärvaro för pedagoger i grundskolan. Varje deltagare tog del i tre halvdagsseminarier, med uppdelning på kommundel. Även medarbetare från socialtjänst och regionen deltog. Seminarierna leddes av forskningsinstitutet Ifous och forskare med kunskap inom området. Seminarierna berörde hur skolor kan kartlägga och utreda skolfrånvaro, samt framgångsrik samverkan.

Under året har ett utvecklingsarbete genomförts med representanter från Välfärd skola, socialtjänsten myndighet, socialtjänsten produktion och utbildningsenheten. Syftet var att skapa samsyn kring samverkan, där skolfrånvaro utgjorde ett huvudområde. Utvecklingsarbetet resulterade i att gemensamma möten genomfördes med rektorer från fristående och kommunala skolor, samt socialtjänst myndighet för att tydliggöra aktörernas roller, ansvar och uppdrag.

Utbildningsenhetens tjänstemän har månadsvisa avstämningar med tjänstemän från Välfärd skola där skolplikt och skolpliktsärenden är en punkt på dagordningen.

4.3. Sammanfattad bedömning

Rekommendation	Åtgärdad			Kommentar
	Ja	Delvis	Nej	
Tydliggöra kommunstyrelsens ansvar som huvudman i tillämpliga styrdokument.			X	I rapporten är det gränsdragningen och arbetsgången mellan kommunstyrelsens verksamhetsutskott och kommunstyrelsen som beskrivs vara otydliga. Detta har inte åtgärdats och rekommendationen kvarstår därmed. Redogörelser sker om elevers frånvaro till kommunstyrelsen. Detta bedöms vara positivt och i praktiken förefaller det som att kommunstyrelsen följer upp i enlighet med det ansvar lagen fastslår även om detta inte

				tydliggörs i styrdokumenten.
Tydliggöra former för samverkan och dialog med rektorer och ansvarig elevhälsopersonal.	X			Kommunstyrelsen har i linje med rekommendationen utvecklat samverkan och dialog genom anordning av workshops i enlighet med sitt svar 2022, där terminsstatistik har analyserats av deltagarna.
Säkerställa uppföljning och analys av frånvarostatistik på enhetsnivå för att bland annat identifiera enheter med låg respektive hög anmälningfrekvens. Analyser bör ske på såväl individ- som grupp- och kommunnivå.		X		Brister i frånvarostatistiken identifierades av verksamhetsstödet, vilket har försvårat uppföljning och analys. Välfärd skolans verksamhetsstöd har haft ett utvecklingsarbete inom området som kommer följas upp med rektorer regelbundet under hösten 2024 för att säkerställa att närvaro- och frånvaroregistrering på skolorna görs. Arbetet är därmed pågående i linje med rekommendationen.
Säkerställa att det i hela organisationen är förankrat hur omfattande utredningen bör vara samt när anmälan sker till huvudman, detta för att framtida analys ska bli enhetlig.		X		Ett digitalt system har införts för skolans frånvaroutredningar, där anmälan görs automatiskt. Systemet inkluderar alla utredningens delar vilket säkerställer utredningens omfattning. Utbildningar har genomförts med berörd personal, men ett fortsatt behov att diskutera frågan om när en frånvaroutredning ska inledas och anmälan ska göras lyfts. Ett närvaronätverk planeras att införas som diskussionsforum.
Säkerställa arbetsformer eller digitala verktyg, som möjliggör uppföljning, om utredningen lett till att eleven är åter och skolplikten fullgörs.	X			Det digitala stödet för anmälan av problematisk frånvaro har utvecklats och uppges förenkla och effektivisera kommunikationsvägarna med rektorer och huvudmän. Verktøget har resulterat i tätare uppföljningar. Det digitala stödet i kombination med systemet för skolpliktsbevakning skapar en bättre samordning av skolpliktiga elevers problematiska skolfrånvaro.
Tydliggöra former för samverkan och dialog med ansvariga huvudmän och rektorer.	X			Det är positivt att flera forum används för att utveckla samverkan och dialog med ansvariga huvudmän, rektorer samt regionen inom området. Detta stärker möjligheterna att hantera skolfrånvaro framgent.

Nacka 2024-09-18
 Bianca Cattermole
 EY

Jan Darrell
 EY

5. Källförteckning

Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare

Handlingar

Rapport - Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare (2019)

Missiv - Granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare (2019)

Svar på granskning av kommunens strategi för kommunikation med medborgare från kommunstyrelsen, natur- och trafiknämnden, samt fritidsnämnden (2020)

Rapport - Uppföljande granskning (2021)

Frågeutskick

Kommunikationsdirektör

Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal

Handlingar

Rapport - Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal (2021)

Missiv - Granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal (2022)

Svar på granskning av avtalsuppföljning av exploateringsavtal från kommunstyrelsen (2022)

Frågeutskick

Enhetschef, Exploateringsenheten

Biträdande enhetschef, Exploateringsenheten

Granskning av långvarig skolfrånvaro

Handlingar

Rapport - Granskning av långvarig skolfrånvaro (2022)

Missiv - Granskning av långvarig skolfrånvaro (2022)

Svar på granskning av långvarig skolfrånvaro från kommunstyrelsen (2022) och utbildningsnämnden (2023)

Tjänsteskrivelse, kommunstyrelsen - *Frånvarostatistik i kommunala grundskolor och anpassade grundskolor och redogörelse av skolornas anmälningar om elevers upprepade eller längre frånvaro - höstterminen 2023*, daterad den 28 maj 2024.

Tjänsteskrivelse, kommunstyrelsen - *Angående frånvarostatistik i kommunala grundoch grundsärskolor och redogörelse av skolornas anmälningar om elevers upprepade eller längre frånvaro - höstterminen 2022*, daterad den 11 maj 2023.

Närvaro- och frånvaroregistrering - intern riktlinje, skapad den 19 mars 2024 av Välfärd skolas verksamhetsstöd, senast reviderad den 8 maj 2024.

Reglemente för kommunstyrelsen, fastställd av kommunfullmäktige den 14 november 2022, senast uppdaterad den 13 november 2023.

Delegationsordning för kommunstyrelsen, fastställd av kommunstyrelsen den 3 juni 2024.

Kommunstyrelsens instruktion, fastställd av kommunstyrelsen den 7 juni 2021.

Utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll - *Anmälningar av skolpliktiga elevers upprepade eller längre frånvaro läsåret 2022/2023*, den 21 september 2023.

Frågeutskick

Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör, Stadsledningskontoret

Utbildningsstrateg, Välfärd skola / Verksamhetsstöd skola